

PATRIMONI FAUNA // Ponç Feliu > TEXT I FOTOGRAFIA

El corb marí

Hàbils pescadors en aigües de rius, llacs, aiguamolls o al mar, són dels pocs ocells que crien al nostre litoral, sobretot han augmentat les parelles reproductores al Parc Natural de Cap de Creus

De ben segur que algun capvespre estiuenç, reposant entre els rocams d'alguna cala plàcida de cap de Creus o de la Marenda, us ha sorprès l'agilitat capbusadora d'un ocellot negre de coll llarg. Amb una destresa sorprenent, es gronxa entre les ones, esquiva esculls i esquitxos, i en surt amb una salpa o un serrà al bec. Es tracta d'un corb marí emplomallat, una de les joies ornitològiques del nostre Mediterrani. Un dels pocs ocells marins, juntament al gavià argentat, que cria al litoral català. I, a l'Empordà, tenim la sort de poder-ne gaudir tot l'any.

D'aspecte, mida i morfologia semblant a la dels ànecs, els corbs marins

són una família ben diferent. A casa nostra en tenim dues espècies: el corb marí emplomallat i el corb marí gros. El primer, més esvelt i elegant, més gràcil i lleugerament més menut, té el bec més fi i el coll més prim. És d'un negre lluent i quan el sol l'acarona llueix unes iridescències de tonalitats verdoses. Com indica el seu nom, té un petit plomall, una cresta esperrucada, que se li veu sobretot a l'època reproductora, moment en què engalana el seu plomatge nupcial per començar la cria. Els joves, però, són de color molt més clar, fins i tot blanc a les parts ventrals i a les ales. Aquests són els exemplars que

més freqüentment veurem durant l'estiu, quan encara mantenen el plomatge juvenil, fins que la primera tardor de la seva vida comencen a adquirir el to més fosc. Tot i això, no serà fins al segon any de la seva vida que seran negres del tot i ja estaran a punt per reproduir-se.

Reproducció a l'hivern. A diferència de la majoria d'ocells de les nostres terres –i també del corb marí gros–, es reproduïx als mesos d'hivern; construeix el niu entre novembre i desembre mentre busca parella, pon i cova els ous al mes de gener i els polls ja s'envolen pels voltants del mes de febrer o, a tot estirar,

Corbs marins grossos als Brancs de Roses.
Al fons, el Bassegoda i el Canigó.

el mes de març. Per tant, quan comença la primavera i quan tota la resta d'ocells inicien el període reproductor, ells ja tenen la feina feta. La resta de l'any se la passen 'estiuellant'. I no només ho fan així els corbs marins emplomallats nascuts a l'Empordà i a la Selva litoral – únics punts de Catalunya on cria –, sinó que també rebem la visita de desenes de corbs marins emplomallats balears, que venen a passar els mesos d'estiu a l'Empordà des de les seves colònies de cria de Menorca o Mallorca. Com si fossin turistes però, en aquest cas, parents propers, d'altres dialectes catalans.

Un bon lloc per observar els corbs marins emplomallats és als illots de cap de Creus. A l'illa Messina –ben a prop de Cadaqués–, per exemple, als estius se n'hi apleguen més d'un centenar, per ajocar-se plegats i passar la nit segurs i arrecerats. De dies es dispersen arreu, ben distribuïts per cales i raconades. És durant aquesta època quan és més fàcil gaudir-ne. De fet, són ocells tan confiats que tot sovint es deixen apropar fins a pocs metres, tant si caminem pel litoral de manera cautelosa com si ens capbussem amb tub i ulleres. L'espectacle és majúscul si tenim la sort de veure'ls nedar per sota l'aigua. Amb uns moviments fugaçs i amb una precisió espectacular, són capaços d'empaitar bancs d'espets o castanyoles, o de clavar el bec al bell mig d'una oblada, com un arpó.

En augment al Parc Natural de Cap de Creus. Si és l'hivern, busqueu-los només a prop dels nius on cria –forats a uns 10-15 metres sobre l'aigua, a zones amb alts espadats i penya-segats–, a llocs com cap Norfeu, les illes Medes o el litoral del Montgrí. Anys enrere, els censos de nidificants d'aquesta espècie a l'Alt Empordà mostraven que

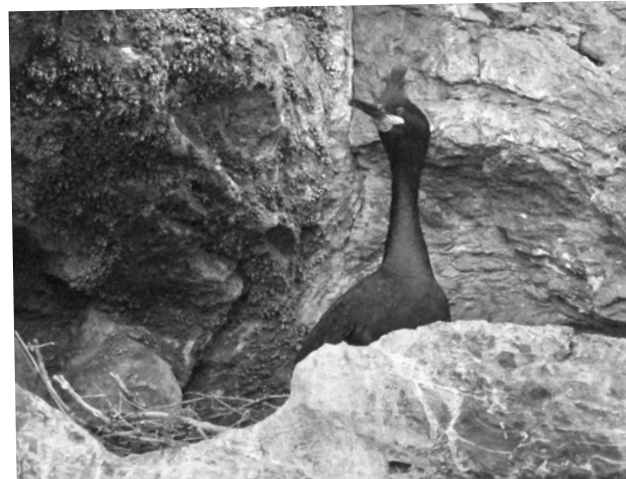
només una parella era present a la comarca. Tanmateix, i com també ha fet el seu parent, el corb marí gros, la seva població ha anat augmentant de lentament a progressivament fins arribar a prop de la desena de parelles reproductores al Parc Natural de Cap de Creus. Potser per la protecció del massís, potser per la consciència dels visitants o potser per la major disponibilitat de peix. Sigui com sigui, és una espècie que està en augment a la nostra comarca.

El corb marí gros, si bé és semblant, té uns hàbits i una distribució diferents. Només és present a casa nostra durant l'hivern –entre octubre i abril– i, de manera diferent que el seu parent emplomallat; tant el trobarem al mar, com als rius, llacs o aiguamolls. És més robust i de vol feixuc, de coll ample i de bec gruixut. Com també fa el seu parent, li agrada aplegar-se al capvespre per dormir en grups i, en el seu cas, tant ho pot fer en illots del litoral com en aiguamolls continentals. De fet, arriben a formar ajocadors de centenars d'exemplars a l'Empordà, a llocs com la llacuna de la Massona –al Parc dels Aiguamolls– o als illots dels Brancs de Roses. Això sí, quan arriba el bon temps, retornen cap al nord d'Europa, en ordenats estols, formant 'V' de forma disciplinada, vencent tramuntanades i tempestes, creuant ciutats, conreus i turons. Els que venen a passar l'hivern amb nosaltres crien en colònies denses als arbres de prop de llacs i rius, al nord de França, Escandinàvia, Alemanya i l'Europa de l'Est.

Una peculiaritat dels corbs marins és que, a diferència dels ànecs, disposen d'una estructura de les plomes poc compacta; a partir de la glàndula uropigial, un petit orifici que tenen a la part posterior ventral, segreguen una substància

greixosa, hidròfoba, que s'escampen per tot el cos i els permet mantenir-se eixuts i aïllats malgrat estar en contacte amb l'aigua. En el cas dels ànecs, la distribució del greix per les plomes és molt homogènia, i els permet mantenir-se eixuts. Segur que alguna vegada heu vist alguna fotografia d'una gota d'aigua lliscant sobre les plomes d'un ànec. El corb marí, per contra, és menys evolucionat, més imperfecte, i queda xop d'aigua quan es capbussa. Aquesta 'imperfeció', però, li permet pesar més i, d'aquesta manera, poder-se capbussar a més fondària per pescar peixos, el seu aliment predilecte. Tanmateix, un cop surt de l'aigua, ha d'estar-se una estona quiet i amb les ales obertes, per eixugar-se el plomatge. És en aquest moment quan ens ofereix una de les imatges típiques dels corbs marins; un ocell negre i gros, de coll llarg, que reposa a dalt d'una roca o un arbre, amb les ales ben esbatanades, i que deixa que l'aire li assequi les plomes, com Jesús clavat en creu, clamant clemència sobre l'aigua.

Per identificar-los, doncs, més que els detalls del plomatge o trets morfològics, va bé fer servir altres 'trucs': si veieu un corb marí al mar a l'estiu, segur que és emplomallat. I si el veieu volar, sempre serà arran d'onades. Si veieu un corb marí lluny de mar, en un riu, aiguamoll, embassament o en un llac, segur que és un corb marí gros. I, si el veieu volar a força alçada, també serà el corb marí gros. Tant un com l'altre, però, ens obsequien amb les seves gràcils capbussades i amb viatges migratoris sorprenents.

Corb marí emplomallat covant a Cap Norfeu.